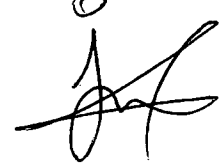

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İktüzüğün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

2010 yılında “kırmızı et fiyatlarını düşürmek” gerekçesiyle başlatılan canlı büyükbaş ithalatı uygulaması, her Tarım Bakanı tarafından geçici bir çözüm olarak tanımlanmış olmasına rağmen, aradan geçen 15 yılda kesintisiz bir uygulamaya dönüşmüştür. Bu politika, yerli besiciliğin giderek zayıflamasına, tarım ve hayvancılık sektöründe dışa bağımlılığın artmasına yol açmıştır.

2025 yılı Ocak-Temmuz döneminde 486 bin 303 büyükbaş hayvan ithal edilmiş ve bunun maliyeti 764 milyon 425 bin dolara ulaşmıştır. Bu rakam, önceki yılın aynı dönemine göre neredeyse iki katına çıkmış ve Et ve Süt Kurumu'nun belirlediği 520 bin başlık yıllık ithalat hedefinin %93'ü daha yılın ilk yedi ayında gerçekleştirilmiştir. İthal edilen hayvanların 33 bin 164'ü damızlık büyükbaşlardan oluşmaktadır; bu durum, yerli gen kaynaklarının korunmasını da tehdit etmektedir.

TÜİK verilerine göre, 2010'dan bu yana canlı büyükbaş ithalatına ödenen toplam tutar 8 milyar 595 milyon doları bulmuştur. Buna rağmen kırmızı et fiyatları düşmemiş, aksine geçen yılın aynı dönemine göre dana eti fiyatları %32,7 oranında artmıştır. Bu tablo, ithalatın tüketici fiyatlarını düşürmede etkili olmadığını göstermektedir.

Uzun yıllardır devam eden ithalat politikası, yerli üreticinin finansal sürdürülebilirliğini zedelemekte ve sektörün geleceğini tehdit etmektedir. Ayrıca kamu kaynaklarının verimsiz kullanımına ve dışa bağımlılığın artmasına yol açmaktadır. Bu nedenle Bakanlığın, ithalatın sınırlandırılması, yerli besiciliğin desteklenmesi ve kırmızı et fiyatlarının denetlenmesi için somut ve uzun vadeli politikalar geliştirmesi acilen gerekmektedir.

Bu bilgiler doğrultusunda:

1. Ocak-Temmuz 2025 döneminde ithal edilen 486 bin 303 büyükbaş hayvanın sayısı, türü ve maliyeti ayrıntılı olarak nedir?
2. Bu hayvanlar arasında yer alan 33 bin 164 damızlık büyükbaşın yerli hayvancılığa etkisi Bakanlığınız tarafından nasıl değerlendirilmektedir?
3. 2010'dan bu yana canlı büyükbaş ithalatına ödenen 8 milyar 595 milyon doların kullanım detayları Bakanlık tarafından kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?
4. Canlı büyükbaş ithalatına rağmen kırmızı et fiyatlarının düşmemesinin nedeni nedir? Bakanlığınız bu konuda hangi somut önlemleri almaktadır?
5. Yerli besiciliğin desteklenmesi ve üretici gelirlerinin korunması için hangi politika ve teşvikler uygulanmaktadır veya planlanmaktadır?
6. Canlı hayvan ithalatının gelecekte sınırlandırılması veya tamamen sona erdirilmesi yönünde Bakanlığın bir planı var mıdır?
7. Kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanımı ile yerli üreticinin korunması amacıyla ithalat yerine iç üretimi destekleyecek alternatif politikalarınız var mıdır? Varsa bunlar nelerdir? Yoksa neden yoktur? Yoksa ne zaman yapmayı düşünmektесiniz?
8. Damızlık hayvan ithalatının yerli gen kaynakları üzerindeki uzun vadeli etkileri Bakanlık tarafından değerlendirildi mi?
9. Bakanlığınız, ithalat politikalarının uzun vadeli kırmızı et arz ve fiyatlarını nasıl etkileyeceğine dair bir çalışma veya öngörüye sahip midir?